

Institut Européen des Jardins & Paysages

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen

Inventaris Limburg

Tuin van een gesloten hoeve

Auteur(s) : Onroerend Erfgoed | Flanders Heritage Agency
www.onroenderfgoed.be <https://inventaris.onroenderfgoed.be>

Titel:	Tuin van een gesloten hoeve
Provincie:	Limburg
Gemeente:	Heers
Deelgemeente:	Batsheers
Bron:	Schepping: 2013-10-25 Bijwerken: 2017-05-30 URI: https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/134301
Coördinaten:	Breedte: 5.28059848887 Lengte: 50.7363571665

Primaire tekst

Deels ommuurde, deels omhaagde moestuin en monumentale tamme kastanje uit de 19de eeuw, ten zuiden van een hoeve met middeleeuwse kern.

De grote gesloten hoeve ten zuiden van de dorpskerk, is het voormalig cijnshof van Andooie of van Aenroe. De heren van Batsheer worden vermeld vanaf 1295 en het is hun donjon die, weliswaar verbouwd en daterend uit rond 1300, in de hoeve is geïntegreerd. Hij is afgebeeld in het 17de-eeuwse kaartboek van de abdij van Averbode als een intacte toren bij de hoeve. Een tweede toren in de noordoostelijke hoek is daar als een ruïne voorgesteld die naar verluidt pas volledig verdween in 1932-33 na een brand.

De hoeve komt ook voor op de Ferrariskaart (1774-1775) en in 19de eeuw is ze volgens de kadastrale leggers eerst eigendom van Peter Hoebaers, dan van zijn zoon Jan Christiaan die burgemeester van Veulen was, en nadien van zijn schoonzoons. De hoevegebouwen dateren uit het einde van de 19de en het begin van de 20ste eeuw.

Ten zuiden van de gebouwen ligt vandaag een tuin die van de straat gescheiden is door een bakstenen muur en op de andere zijden begrensd wordt door een gesnoeide meidoornhaag. Een taxushaag verdeelt de tuin in een gemengde moes-, en bloementuin en een grasveld met monumentale geknotte en geënte tamme kastanje *Castanea sativa* (579 cm), een dikte die voor deze boomsoort niet zo uitzonderlijk is. Op de Primitieve kadasterkaart van 1830 door H.A. Neven, ligt hier nog een grote boomgaard (perceel nr. 134) die doorsneden wordt door een kerkpad, vandaag de veldweg die aan de tuin grenst. De oude moestuin (perceel nr. 131) was omhaagd en lag ten noorden van de boerderij (perceel nr. 133; 133bis is de donjon), en ten oosten lag een kleine constructie, vermoedelijk het bakhuis (perceel nr. 132), dat in 1849 wordt uitgebreid.

Iets verder, waar de straat zich in twee veldwegen splitst, staat een 'barrier', als restant van een gerooide boomgaard. Het is een eenvoudig hek met spijlen en onderspijltjes tussen onder-, dubbele tussen- en bovenregels en met een makelaar die lager is dan de hekstijlen. Het hangt tussen twee gemetselde pijlers van baksteen met gepunte deksteen.

Auteur: De Maegd, Christiane

Auteur: Van den Broeck, Myriam

Datum: 2013

Titel Text: Tuin bij het Cijnshof van Andooie

Grafische documenten

Heers Batsheersstraat 4 Tamme kastanje bij het Cijnshof van Andooie
(Vlaamse Gemeenschap, 01-01-2007, ©Vlaamse Gemeenschap)

Bibliografie

Hasselt, Archief van het Kadaster, Primitief kadasterplan door H.A. Neven gedateerd 1830, legger van 1844. Opmetingsschets 1849 nr. 8.

BAUDOUIN J.C. e.a., *Bomen in België. Dendrologische inventaris 1987-1992*, Leuven, 1992, p. 67.

DOPERE F. e.a., De Donjon in Vlaanderen. Architectuur en wooncultuur, in *Acta Archaeologica Lovaniensia* 3, Leuven, 1991, p. 131.

PAUWELS D., SCHLUSMANS F. met medewerking van MUYLDERMANS E. & ROMBOUTS J., *Inventaris van het cultuurbezit in België. Architectuur, Provincie Limburg, Arrondissement Tongeren, Kanton Borgloon, Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen*, deel 14N4, Brussel - Turnhout, 1999, p. 242.

VAN ERMEN E., *Het kaartboek van Averbode 1650-1680*, Cartografische en Iconografische bronnen voor de geschiedenis van het landschap in België, Brussel, 1997, p. 130.

Relaties

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/3647>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/121140>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/32058>

Beknopte karakterisering

Typologie: afsluitingshagen, moestuinen, omheiningsmuren, sierhagen

Context: hoeven